

25 ^{1978 / 2003 / MATARÓ} anys d'escola pública

ESCOLA CAMÍ DEL MIG / ESCOLA ROCAFONDA / ESCOLA LA LLÀNTIA
ESCOLA TORRE LLAUDER / ESCOLA D'ADULTS ELS TARONGERS

Ajuntament de Mataró
Institut Municipal d'Educació

ÍNDEX / PRESENTACIÓ 3 / FEM MEMÒRIA 4 / FER DE
MESTRA/E EN ÈPOCA DE CANVIS... 15 / ESCOLA CAMÍ DEL
MIG 16 / ESCOLA ROCAFONDA 20 / ESCOLA LA LLÀNTIA 24
/ ESCOLA TORRE LLAUDER 28 / ESCOLA D'ADULTS
ELS TARONGERS 32 / CRONOLOGIA DE L'EDUCACIÓ A
CATALUNYA. 1977-2002 36 / CD. RACONS INTERACTIUS

25 ANYS FENT HISTÒRIA

Mirar enrere és un exercici saludable per veure el camí que la història va traçant i per objectivar els fets que ens han d'ajudar a encarar un futur ple d'optimisme però alhora curull d'incerteses. Certament els vells dèficits que l'herència del franquisme va deixar sobre la taula dels que hem exercit, democràticament, responsabilitats polítiques a Mataró s'han anat resolent en els darrers anys (relligar urbanísticament la ciutat, dotar-la dels serveis bàsics, de zones verdes i equipaments...).

Aquesta mirada al passat ens fa veure que aquells eren problemes senzills de resoldre si els comparem amb la complexa realitat actual. Per centrar-ho més agafem l'exemple de l'educació. Fa 25 anys la demanda social més important, a la nostra ciutat i al conjunt del país, tenia per objectiu fonamental aconseguir que tots els nois i noies tinguessin una plaça escolar. Avui aquesta reivindicació ha quedat superada. És un orgull poder dir que a Mataró hom pot iniciar la seva escolarització als pocs mesos de vida, assolir un títol universitari i continuar formant-se al llarg de tota la vida.

L'anàlisi, però, seria incompleta si no tinguéssim present que de la mateixa manera que la societat i les seves demandes han anat evolucionat amb el temps, també l'educació de les persones ha sofert canvis que han sacsejat els fonaments de l'escola. De les aules amb la pissarra i el guix hem passat a l'era de l'ordinador i internet, del clàssic "un temps per estudiar i un altre per treballar" al concepte de la formació continuada, de la "uniformitat" d'alumnat a la multiculturalitat. Exemples tots ells que ens indiquen dues conclusions fonamentals: avui l'educació, per qualsevol societat que pretengui progressar, ha d'ésser una prioritat fonamental i, per tant, cal donar resposta, des de la coherència, a la multiplicitat de situacions que es plantegen a les escoles.

I en aquest marc a Mataró volem celebrar que les nostres escoles van fent camí i que en cap cas han perdut la vigència dels principis fonamentals amb què foren creades: formar ciutadanes i ciutadans transmetent-los uns determinats valors per assolir la seva autonomia personal en el marc de la col·lectivitat. A totes elles, als CEIPS Torre Llauder, La Llàntia, Rocafonda i Camí del Mig i al Centre de Formació d'Adults Els Tarongers moltes felicitats.

MANUEL MAS I ESTELA. ALCALDE DE MATARÓ

Fem memòria

EL CONTEXT DELS INICIS

Entre 1977 i 1978 van néixer a Mataró un grapat d'escoles. L'aparició de més escoles que dits té una mà en tan poc temps era un fenomen sense precedents a la ciutat. Va ser una mena de boom desencadenat per l'efervescència social del moment: feia tan sols dos anys que havia mort el dictador Franco; als barris un dels dèficits més clamorosos era la falta de places escolars per a tots els nens i nenes; al carrer hi havia ganes de reivindicar, lluitar i participar per construir un país renovat i democràtic.

La televisió d'aleshores era en blanc i negre. No existia ni el video, ni l'ordinador personal, ni els CD, ni el telèfon mòbil, ni internet. No estava permès el divorci, ni els anticonceptius. No hi havia

EN 25 ANYS LA CIUTAT TRIPLICÀ LA POBLACIÓ

ni caixers automàtics ni grans superfícies comercials. Sonaven ràdio-novel·les, Beatles i Nova

Cancó. Encara hi havia molts "sis-cents", xemeniees altes a les fàbriques i barraques a les rieres. La policia anava de color gris. No havia caigut encara el mur de Berlín. L'euro no existia ni en somnis. Feia més de deu anys que havia desaparegut el tramvia.

Estàvem en ple procés de transició cap a la democràcia. El 15 de juny de 1977 s'havien celebrat les primeres eleccions democràtiques amb la victòria de la UCD; a l'octubre s'instaurava novament la Generalitat de Catalunya amb l'arribada del president Tarradellas; a finals de 1978 s'aprovava en referèndum la nova constitució espanyola; a nivell local es vivia un difícil lapse de temps en espera de les primeres eleccions municipals que no arribarien fins a l'abril de 1979.

Estàvem immersos en la crisi econòmica més llarga i profunda de l'últim terç de segle XX. Tot el primer món vacil·lava a causa de l'anomenada crisi del petroli de 1973. A Mataró, les indústries tèxtils tradicionals que havien ocupat centenars de treballadors i què havien contribuït al revifament de la ciutat, iniciaven el progressiu degoteig dels tancaments. L'atur i la conflictivitat social creixien. Els sectors populars notaven la davallada amb duresa. Les manifestacions i les vagues sovintejaven. Les associacions de veïns i les forces polítiques i sindicals es sabien fortes i emergents.

Entre 1955 i 1979 Mataró havia experimentat un creixement demogràfic espectacular que trencà amb l'augment moderat amb què havia enfilat el segle. Les xifres resulten clares: en 25 anys la ciutat triplicà la població: passà d'unes 34.000 persones l'any 1955 a 96.000 l'any 1979. L'afluència massiva d'immigrants procedents de les zones més desfavorides de l'Estat representà un volum de moviment poblacional desconegut fins aleshores. Es calcula que arribaren de fora, en aquest període, més de 35.000 persones. Tanmateix la taxa de natalitat es disparà a causa de la joventut de la majoria dels nouvinguts.

Però paral·lelament la ciutat no va créixer de manera harmònica com era de preveure seguint la trama de l'Eixample; al contrari, s'edificà en indrets al marge de tota previsió urbanística, lliures de l'especulació que afectava els solars pròxims al nucli urbà. Així que va ser en conreus de secà, vinya i garroferedes que es van formar els nuclis de Cerdanyola, La Llàntia, Cirera, Els Molins i Vista Alegre. Rocafonda i El Palau van ser fruit de l'especulació

més voraç. El Pla d'En Boet, l'únic amb cert planejament oficial, va sorgir cap als anys setanta. Primer es construïen petits habitatges unifamiliars, però posteriorment creixien arreu els grans blocs de pisos que comportaren una alta densitat de població. Nascuts sense cap planificació d'infraestructures, els barris perifèrics estaven orfes d'equipaments socials, educatius, sanitaris o culturals.

En l'àmbit educatiu, entre els anys 1976 i 1978, en ciutats industrials com Mataró, s'estava vivint una de les èpoques més mogudes d'ençà de la Guerra Civil, amb una ebullició política i sindical dels mestres que mantingueren amb vagues llargues i manifestacions nombroses tant en l'ensenyament públic com en el privat. S'estava produint un flux important de professorat d'escoles actives cap a les escoles nacionals amb la pretensió de portar els postulats de la nova pedagogia a les capes socials més humils. Sorgiria poc més tard el Col·lectiu d'Escoles per l'Escola Pública Catalana (CEPEPC). Eren temps de reivindicacions de l'esquerra en demanda de canvis i millores en l'ensenyament, d'escoles d'estiu i de declaracions en favor de l'escola pública, laica, catalana, democràtica, pluralista i gratuïta; però també temps de resistència per part dels sectors més conservadors. Des d'aleshores fins fa ben poc, l'Estat ha anat transferint les competències en ensenyament a la Generalitat de Catalunya.

L'ESCOLARITZACIÓ PLENA COM SIGUI

Arribats a la segona meitat dels anys setanta, amb l'empenta de les esperances democràtiques i enmig d'una situació social agitatíssima, els barris perifèrics vivien situacions que podríem qualificar d'explosives: alta concentració humana i inexistents equipaments col·lectius. No és estrany que la lluita per l'escolarització dels fills sorgís com a prioritària: el dret a l'educació era un dret fonamental, la població en edat escolar havia crescut de manera desorbitada i, senzillament, no hi havia escoles. Existien col·legis estatals creats en els darrers decennis dels franquisme que aviat es manifestarien insuficients. En plena arrencada de la

S'edificà en indrets al marge de tota previsió urbanística

Estàvem en ple procés de transició cap a la democràcia

transició, l'any 1976, la creació d'escoles, fetes amb el mateix motlle arquitectònic, com Thos i Codina, Tomàs Viñas o Àngela Bransuela, tampoc va resoldre el problema. Fos com fos, al juliol de 1977, gràcies al procés de preinscripció, se sabia que gairebé un miler de nens i nenes dels barris no podrien ser escolaritzats per al curs 77-78.

Aquesta dada era reconeguda per l'Ajuntament que es veia davant d'una situació que el sobrepassava. D'una banda havia d'atendre les demandes dels ciutadans i d'altra banda havia de convèncer la Delegación del Ministerio de Educación y Ciencia (MEC) per crear noves escoles, i fer el primer i arriscat pas de comprar terrenys (sense plans d'urbanisme ni pressupostos que ho preveïessin).

Les associacions de veïns van convocar als pares i mares de fills "no admesos" i van constituir moviments assemblearis. Decidiren pressionar l'administració local per tal d'aconseguir l'entrada en funcionament d'aules provisionals en espera de la construcció de noves escoles. Després de nombroses gestions, actes de protesta i fins i tot l'ocupació del Saló de Sessions per part de mestres, alumnes i pares, l'Ajuntament acordà habilitar aules en locals propis o de lloguer disseminats pel mapa matoroní. S'iniciaren les classes a mitjans d'octubre.

D'aquesta manera, i amb diferents matisos, és com van començar les escoles Torre Llauder, Turó de Cerdanyola, La Llàntia, Rocafonda i Pla d'En Boet. L'escola Camí del Mig ho faria pel setembre de 1978, en barracons i locals també. Una mena de segona tongada d'escoles de la transició. Escoles muntades per la pressió popular, no pas pels canals habituals del Ministeri. Escoles pendents de nom i d'entitat jurídica, classes sense edificis, professorat interí *okupa*, alumnes de llistes d'espera... L'escolarització per a tota la població en edat escolar obligatòria s'aconseguia amb voluntarisme, lluita i dificultats, i tot a costa d'una pèrdua indubtable de qualitat d'ensenyament: aules habilitades en condicions deplorables,

ràtios alumne-professor de 40, inexistència de mestres de suport, etc. Cal tenir en compte que, seguint les lleis del mercat i aprofitant l'escassetat d'oferta pública, l'escola privada era majoritària. Era l'època de l'oferta pública com a subsidiària de la iniciativa privada. Tot i això, l'escoles d'EGB de titularitat pública van tenir 7.300 alumnes durant el curs 1978-79 d'un total de 15.400 infants d'aquesta edat a Mataró. Fins l'any 1987, la ràtio a les aules d'EGB va ser de 35 alumnes.

NO ÉS ESTRANY QUE LA LLUITA PER L'ESCOLARITZACIÓ DELS FILLS SORGÍS COM A PRIORITÀRIA: EL DRET A L'EDUCACIÓ ERA UN DRET FONAMENTAL

L'escolarització també començava a arribar a les persones adultes. Gairebé de la mateixa manera, l'octubre de 1978 obria les seves portes l'escola d'adults de Cerdanyola, la pionera a la ciutat i una de les primeres a Catalunya, en uns baixos comercials del carrer Marathon. Mestres que començaven les classes sense saber si arribaria el nomenament per part del MEC i un centenar d'alumnes àvids de ser alfabetitzats: treballadors i treballadores immigrants, de mitjana i avançada edat que mai havien tingut l'oportunitat d'aprendre de lletra. Havia estat l'Associació de Veïns de Cerdanyola que l'havia promoguda. Els mestres hi posaren cullerada amb l'emergent Coordinadora d'Escoles d'Adults. Es tractava d'implicar l'administració en la creació d'un centre d'ensenyament gratuït amb horari vespertí i nocturn.

Així, un cop mig resolta l'escolarització dels infants i en el mateix àmbit de barri en lluita pels drets a l'educació, va sorgir l'escola del barri, avui anomenada Escola d'Adults Els Tarongers. No podem oblidar que en aquell moment es xifrava l'analfabetisme en 300.000 persones a Catalunya. El lema reivindicatiu que guiava els esforços era: ni un treballador sense educació bàsica; ni un barri sense escola d'adults.

ELS PRIMERS TEMPS

El reclam per obtenir escoles noves per a tothom anava acompanyat d'adjectius: gratuïtes, democràtiques, de qualitat. No hi ha dubte que a l'interior dels equips docents va haver-hi molta conflictitat per la manera com es constituïen les plantilles i pels diferents models d'escola que hi vivien. A cada inici de curs, els interins vivien la seva continuïtat amb incertesa, però sempre amb el suport de famílies i veïns. L'administració, per la seva part, nomenava professorat consolidat que majoritàriament provenia d'altres províncies de l'Estat. Pel que fa a les diferents visions educatives, les qüestions de conflicte eren la pervivència o supressió de les permanències, la destinació o no d'unes hores a reunions internes de programació, la realització o no de sortides, la tria o no de continguts més propers al medi que vivien els alumnes, entre d'altres.

Cada setembre dels primers cursos reflectien la complexa situació de l'ensenyament general bàsic a Catalunya. Manifestacions, talls de carretera, anades a peu a Barcelona...; actes de protesta, en definitiva, contra la irracional manera que tenia el Ministeri de proveir el professorat i les escoles, deixant en atur els estudiants catalans que acabaven magisteri, adreçant forçosament cap a Catalunya centenars de mestres d'altres indrets i retallant, a la mínima, el nombre de places escolars. Amb la constitució del nou ajuntament democràtic a l'abril de 1979, els representants locals van deixar enrere la inoperància per implicar-se totalment amb les reivindicacions ciutadanes.

Tanmateix al setembre de 1979, el tema escolar tornà amb molta virulència perquè el Ministeri decidí tancar 53 aules, reduir personal i enviar 141 mestres de fora. Les gestions de l'alcalde Joan Majó i del ponent de cultura Antoni Segarra, la famosa tancada a l'ajuntament per part de tots els sectors implicats i la campanya veïnal "La ciutat de Mataró reclama els mestres que necessita" van aconseguir tancar les consignes d'un ministeri desbordat i es va aconseguir pràcticament tot el que es demanava. Mentrestant, també el nou consistori donava nou impuls a l'educació d'adults aportant nou personal docent de suport i obrint un altre centre a Rocafonda.

ELS EQUIPAMENTS

Al principi aquest rosari d'aules escampades i provisionals depenien administrativament d'escoles ja existents, però en poc temps el MEC creà oficialment les noves escoles estatals, amb un nom i uns terrenys on construir l'equipament escolar. La lluita per la ràpida construcció dels edificis escolars va encapçalar els primers cursos. La Llàntia i Cerdanyola van estar de sort: van estrenar edificis "bessons" al setembre de 1978. A Rocafonda, s'estrenà un parvulari prefabricat pel març de 1978, però l'edifici central no s'inaugurà fins al novembre de 1981. A Camí del Mig va passar a l'inrevés: primer l'edifici d'EGB (octubre de 1981) i dos anys més tard el parvulari. Els Tarongers passaren set cursos als locals i pel setembre de 1985 s'inaugurà l'actual edifici situat al carrer Mare de Déu de la Cisa. El mateix any es va obrir una nova extensió de l'escola per cobrir les demandes de Cerdanyola-Nord-La Llàntia. Eren uns locals al carrer Tarragona.

En aquest quart de segle, l'Ajuntament i la Generalitat s'han fet càrrec de les millores dels equipaments, amb diverses fases i no sense fer-se pregar. La insistència de les AMPA en el seguiment dels projectes ha estat determinant. Els equipaments escolars, fets a corre-cuita i en alguns casos en vessants costeruts de muntanya, presentaven dèficits greus en patis i espais oberts. Rocafonda, La Llàntia i Camí del Mig han patit un llarg procés de construcció de murs, zones enjardinades, pistes esportives, etc. Torre Llauder va haver d'esperar, també, per veure el pati completament remodelat (1996).

A mitjans dels noranta, les escoles Pla d'En Boet i Cerdanyola passaven a ser instituts d'ensenyament secundari. Torre Llauder i La Llàntia absorbien respectivament les escoles veïnes. Aquest factor va provocar canvis importants en els edificis. A més a més, la progressiva implantació de la reforma per part de totes les escoles, va ser la causa de moltes obres d'adequació (noves aules adaptades per als alumnes de P3, transformació de les aules que deixaven 7è i 8è en sales d'idiomes, tallers, aules de música, informàtica...).

Cap a mitjans dels vuitanta, les AMPA van maldar per tenir als centres un servei de menjador, ja que els canvis socials, en especial la incorporació de la dona al món del treball, el feien imprescindible. De tipus més o menys familiar, avui els menjadors, entesos com a servei d'alimentació i d'activitat lúdica de migdia, són una realitat a totes les escoles. Actualment i pel que fa als equipaments, s'està treballant en la seva millora qualitativa: per la supressió de les barreres arquitectòniques i per la consolidació de les condicions de seguretat.

EL CATALÀ: A LA RECERCA DE LA NORMALITAT

Un dels trets que caracteritzà el període dur del franquisme va ser la persecució de la llengua catalana. A les escoles, tot es feia en castellà. La Llei general d'educació de l'any 1970 deixava una escletxa oberta a les "lenguas natives", però van ser les universitats i entitats cíviques com Òmnium Cultural, Rosa Sensat o l'Institut d'Estudis Catalans, les que exerciren una pressió efectiva en favor del retorn del català a la normalitat. A partir de la mort del dictador, el ritme d'implantació de la llengua catalana a l'escola va anar al compàs ràpid dels esdeveniments polítics, empès sobretot pel reclam dels pares i, perquè no, per les facilitats que van tenir els professors de català per fer les seves classes en horari escolar.

A finals de 1978 es creà el Servei d'Ensenyament del Català i sortí el Decret d'ensenyament del català. El català esdevenia obligatori com a assignatura a totes les escoles, i un acord de claustre i associació de pares era suficient, a la pràctica, per fer l'escola en català. Però, passats cinc anys, algunes escoles amb majoria d'alumnes castellanoparlants, com les que ens ocupen, valoraren gairebé nuls els resultats que s'obtenien amb un especialista i tres hores setmanals. És aleshores, l'any 1981, quan començà el plantejament d'immersió que apostava per transformar l'aprenentatge del català, de simple assignatura a llengua de tot l'aprenentatge. El Maresme va ser una comarca pionera en aquest programa, avalat poc després per la Llei de

normalització lingüística de l'abril de 1983. L'escola Rocafonda i l'escola Camí del Mig van ser de les primeres a aplicar-lo en uns moments difícils per la manca de materials i d'experiències. Però malgrat la inseguretat sobre els resultats del pla a mitjà termini, la immersió es va estendre com una taca d'oli.

En l'actualitat, i en el marc de la reforma educativa, els centres han hagut d'elaborar el propi projecte lingüístic per garantir que en acabar l'etapa de primària, els alumnes coneguin i utilitzin les dues llengües. Els resultats escolars del procés de normalització del català són objecte de debat. En general es detecta satisfacció, però també es constata que l'ús real que en fan els nois i les noies, sobretot els residents en ciutats del cinturó industrial, quan arriben a edats més avançades, és més minso del que s'esperava.

LA LODE I LA LOGSE: COM DEMOCRATITZAR L'ESCOLA

Quan van néixer les escoles, només feia set anys que s'havia aprovat la Llei general d'educació (1970), on per primera vegada a la història moderna d'aquest país, s'unificava i es feia obligatori l'ensenyament primari fins als catorze anys. Amb la LODE, aprovada l'any 1985 en ple mandat del PSOE, es desenvolupà l'article 27 de la Constitució que garantia i garanteix el dret a l'educació. Amb la LOGSE es programà una profunda reforma de l'estructura i les modalitats del sistema educatiu. Ambdues lleis van possibilitar la democratització dels centres i van aportar nous elements de caire pedagògic i social, dels quals en podem destacar dos: l'extensió de l'ensenyament obligatori fins als setze anys i un plantejament que avui dispensa una educació bàsica, flexible i diversa, a tota la població.

Les joves escoles de Mataró es van dotar d'una organització interna que fes compatible el seu funcionament habitual amb les noves normatives. Així, per exemple, van continuar amb un model de direcció en equip, sense rebutjar obertament el

sistema unipersonal que se'ls proposava. Van ser temps d'engegar processos electorals, de convocar Consells Escolars, de redactar els Projectes educatius de centre, d'aprovar i valorar els Plans anuals i de vertebrar, en definitiva, la vida participativa escolar.

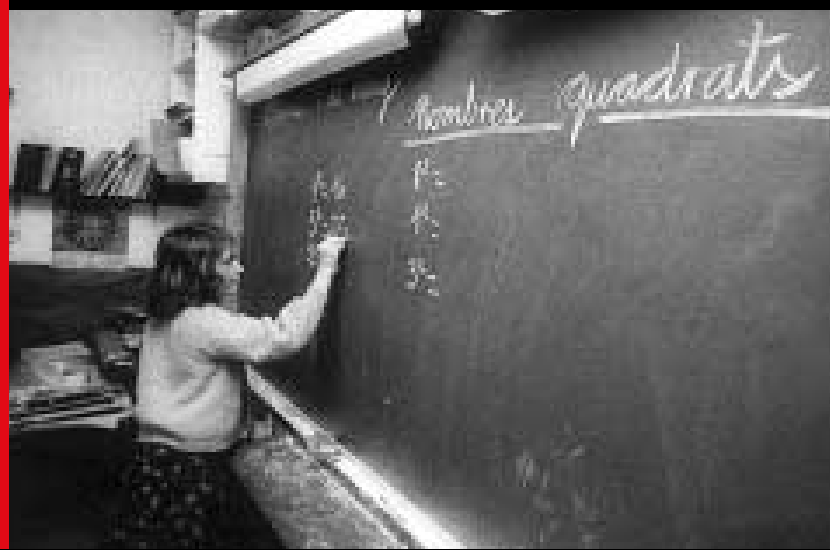
L'any 1992 es publicà un decret que establia la nova ordenació general dels ensenyaments obligatoris a Catalunya, obria el debat sobre el mapa escolar i donava pas progressiu a la reforma, l'entrada dels P3 i la implantació de l'ESO. L'escola Pla d'En Boet i l'escola Cerdanyola no celebren els vint-i-cinc anys justament perquè a mitjans dels noranta, en plena reforma, van haver de tancar com a escola d'infantil i primària. Els seus equipaments van quedar a disposició de nous claustres i nous alumnes d'ensenyament secundari. Camí del Mig, Torre Llauder, La Llàntia i Rocafonda van començar a acollir alumnat de tres anys, van començar a disposar d'especialistes de música, d'educació física i d'anglès i van veure com, l'any 1997, els marxaven indefectiblement les últimes generacions de 8è.

Al gener de 2002 el Govern espanyol, avalat per la majoria absoluta del PP, presenta el Document de bases per a una llei de qualitat, que planteja el retorn a esquemes basats en la idea que qualitat i rendiment són sinònims, proposa nous itineraris selectius per a l'ESO, presenta sistemes de control centralitzats, consolida la religió com a assignatura avaluable i recupera la vella revàlida, entre d'altres mesures.

Pel que fa a l'escola Els Tarongers, l'any 1988 marca la fi d'una desena d'anys de certa indefinició institucional en què l'educació d'adults va ser una mena d'obligació molesta per al Departament d'Ensenyament. Pel maig va sortir publicada al DOGC la creació oficial de l'escola i a l'estiu totes les competències en educació d'adults passaren al Departament de Benestar Social.

El català: a la recerca de la normalitat

CAMINS D'INTEGRACIÓ I SUPORT

A l'abril de 1984 es publicà el decret d'integració de l'educació especial en el sistema ordinari. Es tractava d'escolaritzar en centres ordinaris alumnes subjectes de ser matriculats en centres d'educació especial, tot assegurant la seva integració social i el seu aprenentatge. Es creaven els equips d'assessorament psicopedagògic que donarien suport als mestres especialistes que estaven als centres. Aquest especialistes anaven arribant en comptagotes als centres, cap a mitjans dels vuitanta; clautres i famílies se'n van fer un tip de reclamar-los. Les escoles estaven sensibilitzades i havien tingut experiències

LA INTEGRACIÓ HA PROMOGUT UNA NOVA DINÀMICA I UNA NOVA MANERA DE VEURE L'ENSENYAMENT.

prèvies d'integració d'infants amb dificultats. En aquests darrers vint anys s'ha generalitzat la integració d'alumnes cecs, d'espina bifida i síndrome de Down (per dir-ne alguns exemples) i s'ha fet amb prudència i dificultats al principi,

i amb més naturalitat aquesta última dècada. En aquest afer, amb el suport de famílies i societat civil en general, els esforços dels professionals i les professionals de les aules per "inventar" les millors maneres d'integrar, han estat més que lloables.

Ha passat que la integració no ha estat només un simple acte físic i solidari sinó que ha promogut una nova dinàmica i una nova manera de veure l'ensenyament. Parlem ara més de diversitat que de deficiència, parlem del fet que les diferències provenen de la normalitat, que tots tenim necessitats educatives diferents i que abordar la diferència és símptoma de modernitat. Parlem d'adaptacions curriculars individuals i de necessitats educatives especials. La reforma educativa ha possibilitat l'afermament d'aquesta concepció més oberta.

La provisió de recursos i suport per part de l'administració no sempre ha estat a l'alçada de les circumstàncies.

És en aquesta línia, que les escoles públiques han ideat, provat, valorat moltes formes i modalitats per atendre la diversitat de

l'alumnat en el seu conjunt. La terminologia és abundant: hores de suport, grups de recuperació, grups reduïts de reforç, grups flexibles, tallers, hores individualitzades... tot per cercar els millors resultats en alumnes que en diferents graus i situacions manifesten dificultats socials, d'aprenentatge, de llenguatge, de personalitat. Des de fa un temps, l'atenció a la diversitat passa, també, per proveir d'eines educatives als alumnes immigrants d'incorporació tardana.

ESCOLA I ACTIVITAT EDUCATIVA

Al llarg d'aquests vint-i-cinc anys, l'ensenyament a l'escola ha sofert canvis molt importants. En general podem dir que han crescut en importància els aspectes educatius per sobre dels instructius; han crescut l'acolliment i l'atenció a tothom per sobre de la selecció d'uns quants; ha crescut la relació família-escola i l'atenció personalitzada per sobre de la uniformització. L'augment de la complexitat del món en què vivim ha fet canviar la idea que tenim del que és el coneixement. La tradicional correspondència entre educació, titulació i món laboral s'està substituint per la necessitat d'obtenir una educació bàsica, polivalent i flexible, en sintonia amb l'exigència actual d'una formació continuada al llarg de tota la vida professional. Es parla d'aprendre a aprendre, d'aprendre a transformar la informació en coneixement, d'aprendre a fer, d'aprendre a ser, d'aprendre a conviure.

Els orígens de les escoles que ens ocupen estan relacionats amb la pedagogia activa, els principis bàsics de la qual han anat quedant reflectits en els Projectes educatius dels centres. La participació de l'alumnat en el propi procés d'aprenentatge, l'afavoriment de l'autonomia personal, la coeducació, els continguts ben relacionats amb l'entorn proper, la normalització del català, la utilització del mètode científic, la preocupació pel medi ambient, el treball de l'expressió personal i artística, el treball de valors cívics i de convivència...

Són escoles que de seguida van engegar colònies, intercanvis,

sortides i visites; escoles que han anat adequant espais per biblioteca, laboratori, sala d'idiomes, hort, aula d'informàtica...; escoles que segueixen el pas de l'any amb els canvis de la natura i també amb les festes tradicionals: exposicions al vestíbul, jocs florals, pastorets, cant coral, castanyada, carnes-toltes, Santa Cecília, Sant Simó...; escoles atentes al teatre, les audicions i el cinema; escoles sensibles a les campanyes de solidaritat; escoles amb revistes participatives, amb biblioteques d'aula per compartir la lectura, amb cursets de natació, gimnàstica i atletisme. Hi ha hagut temps per proposar i provar novedoses iniciatives pedagògiques: treball de racons, tallers, programes de Ciències 6-12 i Descoberta 3-6, les lletres de colors i el constructivisme, el treball d'autor, el treball per projectes, el tema de l'any per tota l'escola...moltes vivències de centenars d'alumnes i exalumnes que deixen bons records, pòsit d'esforç, entesa, caliu humà i aprenentatge.

LLAPIS I ORDINADOR

Aquest quart de segle passarà a la història educativa com el període de la irrupció dels ordinadors a l'escola. Avui dia, un nen o una nena de quatre anys es familiaritza amb l'ordinador al mateix temps que amb el llapis. A casa, a l'escola i allà on vagi, el teclat i la pantalla hi són presents. En el curs inicial de les escoles (1978), els mestres i els alumnes més grans, com a molt, utilitzaven la màquina d'escriure quan es tractava de cercar una presentació acurada dels treballs. A finals de 1984 es creà la Comissió d'Informàtica del Departament d'Ensenyament que engegà el Programa d'introducció dels recursos informàtics als centres. Algunes escoles, amb l'ajut de l'AMPA, s'avançaren i es dotaren d'un o dos ordinadors. Molt a poc a poc, amb finançaments provinents de diverses bandes, les màquines anirien arribant als centres i avui totes tenen l'aula d'informàtica. Després dels dubtes inicials sobre com casarien les noves tecnologies i l'escola, tothom es va adonar de la importància que començava a tenir l'ús de l'ordinador, tant a nivell personal com de cara a l'activitat docent. Si algú pensava que les noves tecnologies suplantarien la tasca

Eren temps de reivindicacions en demanda de canvis i millores

Mataró havia experimentat un creixement demogràfic espectacular

docent, s'estava equivocant; no hi ha cap programa ni cap màquina que ens faci aprendre des de la proximitat i l'escalf que tenim les persones.

Els mestres han anat fent curssets i seminaris, els continguts dels quals aviat solen quedar obsolets. Malgrat això, els curssets han donat a l'ensenyant una facilitat més gran per adquirir-ne de nous. S'han redactat plans d'informàtica al compàs accelerat dels canvis successius de maquinari, programari i línia didàctica. Generacions d'alumnes han vist passar el MSDOS i els diversos Windows, han après amb les aportacions dels programes de processadors de textos, de dibuix, de gràfiques...; han après amb "jocs" d'ensenyament assistit, han vist el pas del Logo i la consolidació del Clic. S'utilitzen els ordinadors en hores lectives i en hores extraescolars, en diverses modalitats grupals i per a tota mena d'aprenentatges. Al 2003 estem al millor moment del CD-ROM i el DVD, als programes multimèdia i a internet, la realitat virtual sense fronteres. I això no ha fet més que començar.

LA FORMACIÓ D'ADULTS

L'escola Els Tarongers va contactar des dels inicis amb la Coordinadora d'Escoles d'Adults i amb el Servei d'Educació Permanent dels Treballadors. De cara als grups d'alfabetització, es decantà per la metodologia alliberadora suscitada per Paulo Freire, basada en una programació autònoma de paraules o centres d'interès lligades a l'entorn i els problemes propers dels alumnes. Una orientació política i pedagògica que partia de continguts útils per al treballador i per a la treballadora i que es fonamentava en l'anàlisi i la denúncia social. Per sort els nivells d'analfabetisme han baixat amb els anys. De tota manera i per respondre a les recents onades immigratòries, l'escola va començar a impartir, des de 1989, cursos específics per als nousvinguts, que majoritàriament desconeixen els nostres idiomes. Tanmateix el que caracteritza l'escola d'adults és l'ambició model

S'ENTÉN LA FORMACIÓ COM A FET NECESSARI I PERMANENT AL LLARG DE LA VIDA DE LA PERSONA

d'oferta integral que s'hi ha anat coent al llarg dels anys. S'entén la formació, no com un fet compensatori de

mancances anteriors, sinó com a fet necessari i permanent al llarg de la vida de la persona. Grups classe d'educació bàsica on alumnes ja alfabetitzats o joves sense titulació, han obtingut el certificat d'estudis primaris o el graduat escolar de l'antiga EGB; avui s'obté el graduat en educació secundària. Des de ben aviat (1984), l'escola de Cerdanyola no ha parat d'oferir cursos no reglats, activitats no formals complementàries, com informàtica, comptabilitat o idiomes (útils per a la promoció laboral) o com relaxació, fotografia o cuina (més pel gaudi i el lleure personals).

Però l'escola mataronina arrossega problemes que dificulten la tasca educativa: una històrica manca de professorat i un nombre insuficient de locals. Com a conseqüència d'això, les llistes d'espera són llargues, en especial les dels darrers cursos. L'escola no pot fer front a la creixent demanda d'immigrants amb desig d'aprendre: més de dues-centes persones queden habitualment fora.

Des del 2001, l'escola Els Tarongers és l'únic centre de formació d'adults que depèn del Departament de Benestar Social de la Generalitat, a banda de les Aules de les escoles Alarona i Can Marfà. L'Ajuntament, fins llavors, havia participat nomenant mestres "de més" i vetllant pel manteniment dels espais. L'escola es coordina amb la dels altres barris de la ciutat. L'actualitat presenta punts d'incertesa justament pel que fa a la nova organització administrativa.

L'escola ha tingut i té voluntat de ser més que aules, professorat i alumnes. S'han fet i es fan activitats que pretenen cohesionar-la com a comunitat educativa: matinals esportives, concursos literaris, setmanes culturals, etc... En aquest sentit, després d'un precedent fallit (1993), s'ha constituït l'any 2002 l'Associació d'Amics i Alumnes del Centre de Formació d'Adults Els Tarongers.

LES ASSOCIACIONS DE PARES I MARES

La Llei general d'educació de l'any 1970 afirmava el dret dels pares a ser informats periòdicament sobre aspectes essencials del procés educatiu i preveia l'impuls de les associacions de pares. Ja sabem que aquesta llei no va ser mai assumida per l'aparell franquista que negà sempre els mitjans per a la seva aplicació, però almenys va servir perquè algunes escoles es consideressin protegides legalment en els seus intents de renovació. En aquest marc, al llarg dels anys setanta es formaren les AMPA com a claus de volta de les experiències de participació democràtica. Amb la denominació "Escoles en lluita" es conegué el moviment de pares, mares, mestres, veïns i alumnes, que expressà al carrer el reclam d'una escolarització per a tothom i la demanda de gratuïtat i gestió conjunta del centres escolars. Tan bon punt es crearen escoles públiques noves, això no quedà en paraules.

Efectivament, les AMPA canalitzaren el seu enorme impuls en la col·laboració per l'arranjament dels centres, el seguiment de les obres i els equipaments que faltaven, el suport a la tasca i les reivindicacions del professorat i l'organització d'activitats lúdiques, culturals i festives. El sector familiar sempre ha estat present en les campanyes en defensa de l'ensenyament públic. En aquests anys el paper dels pares i les mares ha estat cabdal perquè funcionessin els menjadors, les escoles d'iniciació esportiva, les activitats extraescolars, les festes de final de curs o els casals d'estiu, entre d'altres. En les èpoques més florents s'han distingit en l'organització de xerrades de formació (Escola de Pares) i d'activitats culturals com concerts, sortides o visites.

La LODE (1985) va regular la participació de mares i pares, els donava atribucions al Consell Escolar, els garantia el dret a associar-se, a utilitzar els espais escolars, a col·laborar en les activitats i a prendre part en la gestió dels centres. S'ha anat avançant en aquest marc ampli i obert, però amb dificultats. En general es detecta un dèficit participatiu del sector familiar

L'educació esdevé una peça cada cop més important de la societat

paper clarament reivindicatiu, avui es perfilen com a organitzacions que miren de consolidar la pròpia comunitat educativa amb actuacions coordinades amb la línia del centre i amb activitats complementàries a aquest. La seva implicació en el camp de l'educació no formal (extraescolars, casals, menjador...) els està portant a millorar en quantitat i qualitat aquests serveis. La proliferació recent de colles geganteres a totes les escoles és cosa de les AMPA; és un signe clar de voluntat de cohesió de la comunitat escolar.

EL PAPER DE L'ESCOLA AVUI

Tothom pot ser educat i tothom té dret a ser-ne. En aquests vint-i-cinc anys, el nostre sistema educatiu s'ha configurat en base a aquests dos grans principis. A Mataró, a mitjans dels anys vuitanta, tot i l'existència de barracots i de ràtios altes, s'aconseguí l'escolarització de tothom amb la creació d'escoles noves de trınca en l'àmbit de l'ensenyament públic.

HEM INTENTAT GARANTIR LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS AMB PROJECTES EDUCATIUS RICS, DINÀMICS I PLURALS

Un quart de segle de vida difícil i accelerada, a compàs del profunds canvis socials que han generat i generen reptes, i han exigit i exigeixen respostes. La incorporació de la dona al món del treball, la reducció de la natalitat, les noves onades migratòries, l'aparició de les noves tecnologies, la mundialització, la creixent influència dels mitjans de comunicació, la complexitat del món laboral... són algunes de les realitats que ha calgut i cal entomar. La institució escolar, com sempre, està en el centre del remolí dels canvis. S'ha posat en qüestió el seu rol, i les seves maneres de fer, sovint massa estàtiques, s'han vist sacsejades.

Un quart de segle de vida difícil i accelerada, a compàs del profunds canvis socials que han generat i generen reptes, i han exigit i exigeixen respostes. La incorporació de la dona al món del treball, la reducció de la natalitat, les noves onades migratòries, l'aparició de les noves

Es constata que l'educació esdevé una peça cada cop més important en l'evolució de la societat, però tenim la sensació que l'escola ha anat perdent pes específic i que la resposta a tots els problemes educatius (fracàs, violència, marginació...) ja no es troba només en el marc escolar. L'escola ha deixat de tenir el monopoli de la transmissió del saber. La societat viu una certa crisi del prestigi del saber i és cada vegada més individualista, materialista i intransigent. L'escola vol educar en valors, hi té molt a dir i molt a fer, però té poc ressò social.

Tenim una administració que ha ocupat l'espai de les escoles, s'ha apropiat del seu vocabulari i actua de forma centralitzada, desconeixent la diversitat existent als centres. Tot i els recursos esmerçats, el dinamisme escola-municipi és insuficient i no ha sabut encomanar implicació. Es va desdibuixant el sentit de responsabilitat compartida en l'acció educativa. S'ha esquivat el debat sobre el que fem i el que volem ser. Per molts motius, cal redefinir continuament l'escola.

Han canviat moltes coses. Les escoles Torre Llauder, Camí del Mig, Els Tarongers, Rocafonda i La Llàntia estem de celebració perquè som ja una part de la recent història educativa de la nostra ciutat. Hem intentat garantir la igualtat d'oportunitats amb projectes educatius rics, dinàmics i plurals. També, per damunt de tot, hem creat una xarxa de relacions humanes que tant de bo hagin servit als centenars d'alumnes per al seu enriquiment personal i la seva projecció social. El 25è aniversari ens convida a desenterrar records compartits per tots (alumnes, famílies, mestres, entitats i institucions). El 25è aniversari ens porta a la reflexió sobre el nostre projecte i els canvis que hem experimentat. El 25è aniversari ens porta a afrontar els reptes d'aquest món amb ganes i il·lusió.

NICOLAU GUANYABENS
MESTRE

Fer de mestra / e en època de canvis

En un país on a les escoles s'ensenyava als infants amb sistemes del tot desfasats, rutinaris i amb una gran precarietat de recursos...

Un bon dia, una colla de mestres molt agosarats, varen reunir-se i decidiren renovar i democratitzar l'escola. Molts d'aquest mestres creien que la democràcia no acabaria de ser real, fins que tothom tingués accés a l'educació, per tant foren els primers impulsors de: **Escola Obligatòria i Gratuïta**. També aquest mestres tenien molt clar que calia renovar la formació inicial i potenciar la formació permanent dels professionals de l'educació, amb el clar objectiu de produir un canvi en el si dels centres educatius.

Aviat s'adonaren que el fet educatiu era més ampli i que eren molts els agents educatius els que hi incidien i per tant, calia fomentar l'idea de **corresponsabilitat** entre **escola família i l'entorn**, va ésser llavors quan les escoles s'obriren als pares i també es va començar a demanar als ajuntaments, la seva implicació en la millora de l'ensenyament dels seus ciutadans més joves. D'aquí van néixer les **Comunitats Educatives**.

I així, podríem anar desgranat tot un seguit d'aspectes i d'idees innovadores que han anat arrelant dins el marc de l'educació al nostre país i que sens dubte han estat fruit de llargs debats i extenses reflexions fetes per gent del món docent, i de ben segur, d'aquest primers mestres que un bon dia van dir **PROU!!!** i de molts altres que els han anat seguint

No hi ha cap dubte que el perquè de tot això el podem trobar reflectit en dos aspectes fonamentals que formen part del perfil de tot bon professional de l'educació:

responsabilitat i coratge.

La **responsabilitat** que assumeix quan accepta instruir i educar les noves generacions de ciutadans i ciutadanes. I el **corage** necessari per a ser capaç/es de transmetre il·lusió per aprendre i també, per a crear curiositat per a conèixer i descobrir el món que ens envolta.

Realment quan una mestra o un mestre pot sentir aquest "cuquet" dins seu i ser conscient que ha fet quelcom per acompanyar els alumnes en el seu creixement personal, experimenta la grata satisfacció de ser **MESTRA/E**.

MEM. MOVIMENT EDUCATIU DEL MARESME

Escola

Camí del Mig

25 ANYS...

d'il·lusió per tirar endavant un projecte que s'imaginava i desitjava però que calia anar construint cada dia.

de treball per anar aconseguint una escola pública de qualitat, arrelada al barri i a la ciutat de Mataró.

de formació continuada per assumir i superar els nous reptes que la societat, cada vegada més complexa, ens ha anat demanant.

de convivència per ajudar a formar ciutadans i ciutadanes responsables en un marc de tolerància i respecte sense dogmatismes.

de participació per consolidar una escola que sigui un referent bàsic de l'esforç col·lectiu en la construcció de la cultura, el civisme i la democràcia.

1978 / 1979 "Comença la il·lusió per un projecte d'escola"

- Comencen les classes en locals provisionals

Allí aprenem moltes coses
i fem noves experiències,
d'amistat i convivències."

1979 / 1980 "La provisionalitat no ens espanta"

- L'escola es troba repartida en locals diversos: Camí del Mig, bombers, La Milagrosa.
- Es consolida el calendari de les festes tradicionals: gaudir de la cultura del nostre país.
- S'inicia l'hort:

"Pengem dels arbres les cols?

I, com neixen els fesols?

Tot això experimentem

quan a l'hort sembrem i plantem".

1981 / 1982 "Per una educació integral, entrenar-se és el que cal"

- Comença l'escola d'Iniciació Esportiva amb 124 alumnes.
- S'inicia la biblioteca d'aula.

"Un llibre és una aventura
cal promoure la lectura".

1982 / 1983 "I per vacances: CASAL"

- S'inicien els Casals d'estiu a la nostra escola.

1980 / 1981 S'inaugura l'edifici actual

- El vestíbul és un gran teatre.
- Es construeix el gegant de l'escola.
- S'inicien les activitats extraescolars.
- S'inicien les colònies.

"Al CEIP Camí del Mig

tots anem a fer colònies,

des dels grans fins als més xics.

1983 / 1984 "Conreem el nou hort"

- Es comença a cultivar l'hort en l'espai actual.

1984 / 1985 "La Música a l'escola"

- Vam adquirir nous coneixements que ens ajudaren a endagar unes classes de música amb més qualitat: audicions a l'aula, la direcció en el cant, les qualitats del so.

1985/1986 "Ja tenim l'anagrama"

- S'amplien les activitats extraescolars amb l'oferta de tallers organitzats per l'APA.

1986/1987 "Les lletres de colors"

- Intercanvi amb mestres de la Garriga per innovar el sistema de lectura i escriptura amb els alumnes.

"Aprende a escriure i llegir no ha estat mai cosa fàcil, amb les lletres de colors ho podem aconseguir?"

- Premi Baldiri Reixach. Alumnes de 4t. "Orenetes i Magalls".

1987/1988 "Festes tradicionals: L'APA organitza festes"

"Pares, alumnes, mestres gaudim tots junts de les festes, aprenem les tradicions música, decoració, cançons, i són motiu de gran gresca."

- Premi Baldiri Reixach. Alumnes de 3r, 4t i 5è. "L'hort"

1988/1989 "Ciència 6/12"

- El Departament d'Ensenyament tria la nostra escola com a pionera del programa 6-12 a Mataró.

"Observar, experimentar i un esperit de recerca, crític i de descoberta és el que ens farà avançar."

1989/1990 Busquem, preguntem i aprenem"

- Inici del Treball per Projectes
- Estrenem parvulari.

"Que petit, que coquetó sembla el tren petitó".

1990/1991 "Que vagi de gust"

- El dia de Sant Jordi inaugurarem el menjador.

1991/1992 " Arriben els més petits"

- Inici del P3 a l'escola.
- Premi Baldori Reixach a l'escola.

1992/1993 "L'escola és un taller d'artistes"

- Els tallers de plàstica estan consolidats.

"L'Oreneta"

- Surt el primer número de la revista de l'escola.

"Àpat col·lectiu"

- S'organitza el primer brou comunitari. S'elabora al vestíbul de l'escola amb l'aportació dels ingredients per part de totes les famílies.

1993/1994 "La cosa va bene"

- Primer intercanvi amb els alumnes de l'escola de Massa Marítima.

"I sona el flabiol"

- A l'octubre comencen les classes de flabiol.

1994/1995 "Ara sí que balla a gust"

- Per Sant Jordi del 95, debut de la colla de flabiolaires.

"DOS"

- Entra en funcionament el Departament d'Orientació i Suport.

1995/1996 "Diumenges participatius"

- Els pares col·laboren a arranjar l'hort i el pati.

"La Coral"

- S'inicia la Coral infantil de l'escola.

1996/1997 "Projecte Descoberta 3/6"

"Això sí que ara funciona, deia un dels més petits, mentre amb atenció observava com l'aigua pel tub passava".

"Vídeo escolar"

- Guanyem un premi de vídeo escolar

1997 / 1998 "Un curs molt gaudinià: Carnaval"

- Vam dissenyar originals barrets d'inspiració gaudiniana.

Vídeo escolar

- Guanyem una altra vegada un premi de vídeo escolar.

"I per Sant Jordi: La goril·la presumida"

- Llibre viu molt recordat per tots

1998 / 1999 "150è aniversari del ferrocarril"

- Pugem al tren, tutuà, tutuà"

"L'Àfrica ve a la escola".

- Activitats amb la participació de les famílies. Disfresses, exposicions, construcció d'instruments musicals, una sopa africana.

Vídeo escolar

- Aconseguim un altre premi de vídeo escolar.

1999 / 2000 DENIP

- Dia escolar de la no violència i per la pau.

"D'on som, d'on venim"

- Amb les aportacions de les famílies de diferents procedències.

2000 / 2001 "Memorial Joaquim Casas"

- L'escola es presenta al concurs de narrativa escolar de la ciutat. L'Aleix guanya el segon premi.

2001 / 2002 "El Racó verd"

- Programa de Medi Ambient i entorn de l'escola.
- Campions de Mataró de recollida de piles.
- "Reciclem i estalviem"

Projecte "L'esport, un espai de bona relació"

- Projecte per treballar les actituds en l'esport, realitzat conjuntament amb la Universitat Autònoma.

"Recordo els meus anys d'escola com una diversió contínua i alhora ingènua, amb els genolls permanentment pelats i el cap suat, però sobretot com un període de descobriment i de formació plural i vital." EXALUMNE

Fa 25 anys que sóc a l'escola i entro a treballar cada dia per la mateixa porta, però puc dir que l'escola sempre és una sorpresa i que ni cap dia ni cap curs no ha estat igual. MESTRA

Aquest és el primer curs que estic fora de l'escola. Tots aquests anys he viscut amb molta intensitat i alegria; han estat emotius i sobretot a l'hora del comiat, a l'hora de marxar, quasi l'última festa.

Un dels molts records han estat les nostres festes de carnaval, S.T. Simó, la castanyada. EXALUMNA

"L'escola era felicitat, convivència, mestissatge, diversió, números, lletres, l'hort, l'EIE, el nesprer, els amics, els professors intocables, conserges mítics... un món a part que et provoca una rialla en recordar-ho, un orgull a predicar" EXALUMNE

A l'escola pública Camí del Mig hi he treballat... Hi he viscut. EXMESTRE

El Camí del Mig una escola per a tothom. PARE

L'escola Camí del Mig és on hi tinc alguns dels meus millors records de la meua vida. És d'aquells llocs que mai descuidaré perquè per mi, aquest lloc és inoblidable per la quantitat de coses bones que m'hi han passat. Ara en aquest moment només puc dir una cosa, "l'escola Camí del Mig ha sigut, és i serà la meua escola". EXALUMNE

Una de les activitats que més m'agradava era anar de colònies, pel grapat de vivències que s'acumulaven, i recordo una anècdota molt divertida de les colònies de segon:

Van desaparèixer les gorres d'alguns nois i noies, i tothom estava estranyat. Al final, va resultar que la Lluna, la gosseta de la casa, les havia "robat" i se les havia guardat a la seva barraca!. La sensació era d'entre incredulitat i riure. Vam intentar renyar la Lluna, sense èxit, mentre ella, innocent, es prenia els sermons com a jocs i festes.

Com aquest, m'han quedat molts records d'experiències i de moments entranyables durant els meus anys al Camí del Mig, i per això li tinc, i crec que sempre li tindrè, una estimació especial a la meua escola de la infància. EXALUMNA

Escola

Rocafonda

ESCOLA SENSE NOM, ESCOLA SENSE EDIFICI

Rocafonda és un barri que neix i creix, producte de l'especulació i amb moltes presses, als anys seixanta i setanta, entre el cementiri, el camí que puja a Valdeix i la riera de Sant Simó. De població majoritàriament immigrada provinent del sud d'Espanya, aviat passa a ser el suburbi més densament poblat de Mataró.

Al juliol de 1977 se sap que queden molts nens i nenes sense perspectiva de ser escolaritzats pel curs 77-78.

120 NENS I NENES SENSE PERSPECTIVA DE SER ESCOLARITZATS

A través de l'Associació de Veïns i amb l'ajut d'un grup de mestres en atur, es convoquen les famílies de l'alumnat que no

ha pogut ser admès a cap escola en la inscripció ordinària i es confegeix un cens que només a Rocafonda és d'uns 120 nens i nenes.

Davant del moviment "Cap nen sense escola", l'Ajuntament, sobrepassat per les circumstàncies, acorda habilitar aules en els locals de l'antiga OJE, l'actual Casal de Joventut, i en locals comercials o magatzems de lloguer repartits pel barri. S'inicia el curs el dia 11 d'octubre.

UN PARVULARI, MOLTA FEINA I MOLTA EMPENTA

Al març de 1978 s'inaugura l'edifici prefabricat de parvulari al solar del carrer Tàrrrega on s'haurà de construir l'escola gran. Però encara s'han d'utilitzar els locals cedits. L'edifici

és una construcció àmplia, lluminosa, amb vuit aules i una petita secretaria, però feta amb materials de baixa qualitat. No té espais interns d'esbarjo.

Hauran de passar encara tres anys i mig abans no es pugui inaugurar l'edifici gran destinat a l'EGB.

Ja al curs 1978-79 augmenta el nombre de mestres i es crea oficialment l'escola Rocafonda.

Des del principi els pares i les mares creen comissions de tota mena per resoldre problemes concrets i col·laborar amb els mestres: secretaria, economia, manteniment, seguiment de les obres, butlletí, venda de llibres, cultura, festes, extraescolars, esports... L'AMPA esdevindrà al llarg dels anys una peça clau pel funcionament de l'escola i per la defensa de l'escola pública.

L'any 1981 l'escola comença a aplicar, de forma pionera, el programa d'immersió lingüística en els primers nivells de parvulari.

Les colònies arrenquen d'aquesta època. Al principi l'assistència és poca. No hi ha ni costum ni diners, però a poc a poc el treball dels mestres i les subvencions van obrint camí entre les famílies. Van de colònies fins i tot els de parvulari. Aquesta important activitat mai s'ha deixat de fer a l'escola.

DE LA INAUGURACIÓ DE L'EDIFICI BLANC AL DESÈ ANIVERSARI

Al setembre de 1981 s'estrena l'edifici gran. Per fi tots allà mateix, junts al carrer Tàrrega!

Durant el curs 81-82 hi ha vint grups d'alumnes i vint-i-tres mestres. És el primer any de dues de les activitats més emblemàtiques d'aquests vint-i-cinc anys: els Pastorets i la Festa d'escola. Els Pastorets, representats primer pels grups de 7è i després pels de 6è, són ja un clàssic, un compendi d'esforç, cohesió i tradició.

El curs 82-83 és el primer any de l'activitat d'hort a l'escola, aconduïda pels alumnes de Cicle Mitjà. És el primer any de la nostra relació amb la granja-escola de Juneda; a partir d'aleshores les colònies de 4t sempre s'han fet allà. Comença l'Escola d'Iniciació Esportiva (la EIE), una alternativa no competitiva i multiesportiva, compartida amb l'escola Germanes Bertomeu. Els alumnes de cinquè participen en el programa televisiu "Planeta Imaginari". Els de vuitè decideixen anar de viatge i fan activitats per finançar-lo (rifa, roses i cinema els divendres...).

És el primer curs en què es fan danses de tots els alumnes a les pistes: el ball de la Castanya, El noi de la Mare i el Ball de Gitanes. En el marc de l'escola es celebra, per recuperar i difondre elements del calendari festiu tradicional, Sant Simó, la Castanyada, Nadal, Carnestoltes, Sant Pons, Sant Jordi... han tingut i tenen ressò a les aules i al carrer. Són memorables les rues de carnaval pel centre del barri.

En el curs 83-84 arriben les obres del davant de l'escola: el sinuós mur que dona al carrer. L'anivellament, les robínies i el xiprer arribaran un any després. Comença a funcionar el menjador, gràcies a l'esforç de l'AMPA que fa temps que

ho preparava. És la primera escola pública de la ciutat que disposa de menjador. A segona etapa es duu una experiència important de llengua i cinema, i es fan tallers una tarda cada setmana amb la col·laboració de pares i mares que fan de monitors de cuina, teixit, revista, fotografia, etc. La modalitat de tallers s'ha ampliat a més nivells.

Un grup de 7è guanya un dels premis Baldiri Reixac, concedits per la Fundació Jaume I, amb el treball sobre un programa de ràdio. És la primera vegada i no l'última, perquè amb els anys, els alumnes l'han arribat a guanyar una desena de vegades, amb treballs com "Els Pastorets", "Poema d'Hivern", "Unes colònies medievals" o "Matemàtiques". A la dècada dels noranta es participa en el Premi Antaviana un parell de vegades, i són finalistes en una ocasió i guanyadors el curs 98-99.

El curs 87-88 és el gran any del 10è aniversari. Es tria el lema "Rocafonda fa 10 anys que vas néixer i t'hem vist créixer".

Però és un gran any per tres coses més. La primera és que per fi es duen a terme les obres del mur de les pistes per contenir la baixada de terres. Es parla del "muret" ja que ha estat construït segons el projecte més retallat de tots.

La segona és la llarga vaga dels mestres per l'homologació, que té el suport de les famílies, que es fa evident amb una tancada de 24 hores a l'escola, amb catorze tendes al mig del pati.

La tercera és que Rocafonda, guanya el Premi Baldiri Reixac d'escola "per ser una escola que des del primer moment es va plantejar la normalitat lingüística com un factor d'integració dels seus alumnes".

LA DÈCADA DE LA REFORMA

El curs 89-90 és el curs del litigi amb l'Ajuntament per l'afer del cementiri. Fa mesos que s'espera una actuació d'enjardinament de l'àrea de contacte amb aquest equipament i, de sobte, es comprova el contrari: s'està ampliant la zona de nínxols. Del gener a l'agost, en col·laboració amb l'escola veïna, tot són reunions, cartes, un recurs contenciós, la paralització de les obres, intervenció de l'alcalde i del conseller d'Ensenyament... i al final la Generalitat obliga a tirar a terra els 50 nínxols situats a l'extrem. L'Ajuntament es compromet a realitzar un bon projecte de millora a l'interior de l'escola.

EL CURS 90-91 ÉS EL CURS DE L'ARRIBADA DELS ORDINADORS

El curs 90-91 és el curs de l'arribada dels ordinadors.

Es presenta un projecte, el concedeixen i a l'abril s'habilita una aula per acollir les primeres màquines. És el punt d'arrencada d'un procés accelerat per estar al dia en recursos informàtics.

La dècada dels noranta es caracteritza a l'escola pel treball anual d'un tema de pau i/o solidaritat. Posa't en marxa amb els refugiats, un comboi cap a Bòsnia, el comerç just, els drets humans... són alguns dels lemes de les campanyes de sensibilització..

Els grups triplicats han anat marxant de l'escola. Per contra, ja en el curs 91-92 l'escola acull el primer grup de P3.

Durant el curs 92-93, es treballa i es celebra l'any Miró. És el tema general d'escola. La tria d'un tema transversal per a tots els nivells i per a tot l'any és una modalitat que s'implanta i encara perviu amb èxit: el medi ambient, el centenari del

cinema, els cent cinquanta anys del tren, la gent gran, els invents del segle... i aquest any, els vint-i-cinc anys de l'escola.

El dia 6 de juny de 1994 comencen les obres de millora de la zona de contacte amb el cementiri, que inclouen el salvament del pi històric i l'execució d'un odèon que esdevindrà l'espai privilegiat de trobada. El dia 2 d'abril de 1995 s'inaugura. Amb la progressiva implantació de la Reforma, van arribant els especialistes d'educació física, s'amplien les classes d'anglès cap a Cicle Mitjà, se suprimeix l'aula taller. El juny de 1996 s'acomienen de l'escola dues promocions que se'n van a estrenar l'ESO: els de 6è i els de 8è.

Amb la reforma també, arriba a les aules el constructivisme, el treball per projectes, les tutories individualitzades, i l'aprofundiment de tot el que significa tractament de la diversitat. Amb la incorporació d'alumnes nous i alumnes amb dificultats motrius, l'actualitat és un mosaic divers on s'acumulen les peces de l'experiència acumulada i les ganes de donar resposta educativa a una societat, una ciutat i uns barris que en vin-i-cinc anys han canviat molt.

Escola

La Llàntia

HI HAVIA UNA VEGADA...

Hi havia una vegada, fa molts anys, dalt d'un turonet de Mataró, un grup de joves mestres, arribats de llunyanes terres d'arreu de la península (Granada, Extremadura, Conca, Galícia,

**RECOLZATS PER
L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS VA
COMENÇAR LA LLUITA PER
TENIR UNA ESCOLA**

Lleida,...) que tenien moltes ganes de treballar. Recolzats per l'Associació de Veïns del barri va començar una lluita per tenir una escola.

El moment va arribar a l'any 1978. Van començar, aprofitant tots els racons, repartits per tot el turó: uns en barracons, altres al "Centro Social", d'altres, a l'edifici de l'antiga escola Cerdanyola i alguns, a la caseta blanca dels Salesians.

En arribar la primavera els grans que estaven a la caseta blanca (4art, 5è, 6è i 7è)van poder traslladar-se a l'edifici del carrer Galícia. Anys més tard, cap al 84, es convertiria en l'escola Roques Albes i després de servir per acollir grups de grans de les escoles Cerdanyola i La Llàntia, esdevindria seu dels batxillerats de l'IES Puig i Cadafalch.

I vet aquí , que a poc a poc, a partir del curs 79-80 tots els alumnes d'EGB van passar a l'actual edifici del carrer Sant Josep de Calassanç. Un edifici prou gran per acollir-los a tots. Però, ai, els arquitectes! encara es van quedar curts i llavors el parvulari va anar al c/Galícia. Amb l'escola en marxa i l'edifici en condicions, van ser possible les primeres colònies.

L'any 80-81 comença a caminar l'aula d'educació especial amb la finalitat de poder atendre tots aquells alumnes amb dificultats.

Per fi l'any 84 vam poder traslladar educació infantil a l'edifici gran. Com? doncs convertint un antic soterrani en aules del parvulari i un antic descampat en un gran pati de sorra. Per fi estàvem tots junts!

Quants records, quantes anècdotes... Una vegada al gener del 85 va nevar tant que vam haver de tancar l'escola perquè l'Ajuntament va acabar tota la sal i "les pujades del turonet" semblaven pistes de patinatge!

..."I la multicopista de gelatina, us en recordeu?"...

Aquell 85 havia de ser especial, ja es veia, perquè també es va produir un canvi important: vam iniciar el Programa d'Immersion Lingüística en català.

I treballant, treballant, arriba el curs 88-89. Ja tenim 10 anys! I celebrem el 10è aniversari.

Comencem a fer activitats extraescolars , tot i que, anteriorment es feien activitats fora de l'horari de tipus esportiu portades per exalumnes i mestres.

I pas a pas, arribem a l'any 92-93. S'inicia la Reforma. Els pixaners de P3 a l'escola. Que petits semblaven! Ah! I ens arriben mestres d'educació física, de música i d'anglès... Que bé!

Ens semblaven moltes novetats però encara quedaven més sorpreses amagades a la màniga.

L'any 95-96, tots aquells mestres de l'inici repartits pel turonet veuen com la davallada demogràfica ens arriba. De tres escoles, Roques Albes, Cerdanyola i La Llàntia, hem passat a 2 i ara només serem una. L'escola viu l'absorció del Cerdanyola. I de nou els arquitectes! Remodelació de l'edifici. I un altre cop amunt i avall. Durant un parell d'anys pujarem i baixarem el carrer Sant Sebastià per atendre als alumnes de 7è i 8è, que en grups triplicats per la remodelació ocupen l'antic edifici de Roques Albes.

Comencem el menjador i la informàtica. Anys de canvi, d'adaptació a nous companys, noves tecnologies,...

A poc a poc anem fent camí i la primavera del 98, per Sant Jordi, bategem el nostre gegant. Ara ja tenim qui ens defensi dels dracs!. En Pallavantures, neix d'un projecte comú d'un grup de pares, dels alumnes i dels mestres i el seu nom fou triat democràticament per tots els nens i nenes.

Ara ja hi som i l'any 99 decidim fer alguns canvis: adoptem la metodologia constructivista a l'ensenyament i aprenentatge de la llengua, iniciem el treball per projectes, comencem a parlar de l'anglès a 1r. i ens tirem de cap a la informàtica.

Els anys han passat i d'aquells agosarats joves que van arribar al turonet ja només en queden tres. La resta han anat marxant a altres turons i planes però n'han arribat d'altres de joves i de grans, d'amunt i d'avall,... però la història continua, nous canvis, noves anècdotes, noves sorpreses. Només tenim 25 anys.

“Durante mis años de niñez, asistí a este colegio, donde me enseñaron a contar, sumar, restar, respetar, etc. Y como no, a leer y escribir, que gracias a ello hoy puedo redactar y recordar como fueron esos años. Para mí fueron unos años muy bonitos, donde gané compañeros y profesores maravillosos, que gracias a todos ellos, hoy después de 25 años de enseñanza de este colegio, me quedaron recuerdos muy buenos, como jugar y aprender a convivir juntos, con amistad y respeto hacia nuestros mayores, que entre todos lograron hacernos más humanos, y esperando que con la misma ilusión, los niños de este colegio, que hoy son nuestros hijos, aprendan con el mismo ímpetu y respeto que nosotros.

Gracias por 25 años de felicidad para todos y que sean muchos más.”

“Con el paso del tiempo los recuerdos parecen lejanos, por esos al tener que recordar cosa del colegio se me hace extraño volver a la niñez y pensar en aquellos momentos donde jugábamos y nos divertíamos aprendiendo.

Juegos, fiestas, libros, profesores, compañeros son los pequeños recuerdos que me quedan al pensar en la escuela primaria.”

“Ja tinc trenta anys, en fa vint-i-cinc que vaig fer 1r d'EGB a l'EP. La Llàntia; recordo que encara no estava acabat l'edifici i la nostra classe era a la sala del que anomenaven “El Centro”. Segon curs ja el van fer a l'escola, i vaig conèixer a la Tina, que va ser la meva mestra durant set anys.

Avui sóc mestra i haig de donar les gràcies als meus pares i als professors que vaig tenir (Tina, Mercè, Pablo, Juan,...) perquè tots junts han participat a la meva educació; i a l'escola per donar-me l'oportunitat de treballar en ella com a mestra.”

“Una conversa privada sobre la Llàntia”

“ Diumenge, 13 d'Octubre de 2002, quarts de deu del vespre, ensoport i llegia: ... m'he assegut a plorar. La llegenda diu que tot el que cau en les aigües d'aquest riu -les fulles, els insectes i les plomes dels ocells- es transforma en les pedres del seu llit. Tant de bo em pogués arrancar el cor del pit i llençar-lo al corrent! Ja no hi hauria més dolor, ni nostàlgia, ni records.

Pitipiti, pitipiti, pitipiti! En el visor del telèfon un nombre desconegut (93 777)

Qui deu ser? Què deu voler? Despenjo o no despenjo?- la curiositat guanya i despenjo

- Sí?

- Ramon. Ramon Manté. Sóc- una veu de dona, una veu dolça, llunyana i estranyament coneguda. De cop la recordo.

- Mercè!!!! Mercè Casals!!!! Mercè!!!!- no trobo més paraules, em bloquejo, repeteixo i repeteixo el seu nom.

- Ramon, com estàs? - diu serenament la meua “profe prefe”

- Mercè!- segueixo repetint.

Ens diem coses i cosetes. Que si patatim que si patatam. Riem, riem molt. I em demana si puc escriure quatre coses sobre l'escola que vam compartir fa quasi vint anys. Quatre coses sobre la Llàntia.

- Sí, un poema, una redacció, un sermó, una filosofada, no sé qualsevol cosa - diu ella

- Bé, escriuré sobre tu - responc ràpid

- Ai, no! Quina vergonya - diu ella nerviosa

- Escriuré sobre la barba del Juanjo - dic emocionat

- Vols dir que un tema tan pelut dóna per gaire?- sentència ella

- Doncs escriuré alguna cosa sobre en Paco i la Paquita, o en Pablo i la Pablita... - la imaginació comença a disparar-se. M'animo.

- Quina Pablita? - ella m'atura encuriosida

- Sí, dona, aquella “senyo” tan mona, aquella tan joveneta, aquella tan exòtica, aquella tan, tan, tan,... - dic quequejant.

- Ramon,- em recrimina ella- aquella tan-tan no era una mestra, era una mare de l'APA o potser una inspectora d'ensenyament, o potser aquella representant de l'ajuntament...

- Apa!, de l'ajuntament!- li dic tallant-la
- O potser... - ella continua, ella perd el compte - Mira Ramon, saps què, escriu sobre coses més certes, menys fantàstiques, més raonables
- diu amb veu seriosa.
- Mercè, després de tant de temps, els meus records no són raonables. Sóc un sentimental i no sé recordar raonablement. La major part dels meus records no...- tinc la sensació d'embolicar-me - Saps què és un paradís perdut? - li pregunto de cop.
- Un paradís perdut? - repeteix ella
- Sí, un paradís perdut - dic emotiu
- No sé- diu ella amb veu espantada i rient
- Espera- deixo el telèfon i vaig a buscar un llibre. Un llibre que vaig robar de la biblioteca de l'escola, que no llegia ningú, que vaig llegir fa poc- Mercè, escolta - li llegeixo un fragment - "Avui que ja el mir d'enfora, és quan comprenc que era un paradís, perquè en aquest món no hi ha més paradisos que els perduts" - Bonic, no? - li pregunto
- Sí, potser sí, però què? - diu ella descol·locada
- Doncs això: la Llàntia, l'escola és com un paradís perdut
- No t'entenc - diu ella que no m'entén
- Mira, quan penso en la Llàntia em venen al cap veritats incertes, coses que el fet de ser perdudes em semblen meravelloses.
Ara mateix i sense anar més lluny, recordo aquella magnífica muntanya, verda, immensa i llunyana on tants divendres a la tarda anàvem a somiar. Recordo també música de violí, el primer violí de la meua vida, d'aquell violinista misteriós que ens vas portar. Recordo la gràcia andalusa del David i la M. del Carmen. Recordo aquells gegants contra els que lluitava pels patis de l'escola. Recordo tants jocs estúpidament divertits. Recordo un professor amb un rosa a la mà cridant: "las vamos a vender todas!". També hi havia un ogre a la porta, i una bruixa i molts bruixots, i molta màgia i una princesa. Una princesa.
- Para, para - diu ella- sobre aquestes coses has d'escriure
- Però Mercè, jo no sé escriure. Encara sóc tímid. Em fa vergonya, ja saps...
- Va Ramon, ni que siguin quatre paraules.
- Ho intentaré - li prometo
- I ens veiem un dia, d'acord? - s'acomiada

Ho he intentat. Aquell paradís és una taca. M'hi he perdut."

"Des del principi de ser mestra, vaig tenir una intuïció que, amb els anys, ha esdevingut certesa. I és que el més important no són els coneixements que transmetem, ni tan sols, els valors sobre els que reflexionem, sinó el model que oferim. No pas perquè els mestres siguem persones "modèliques", perfectes, absolutament imitables, sinó perquè oferim un estil que, a vegades per contrast, a vegades per similitud, pot influir en els camins i les actituds dels alumnes."

"Fent de mestre, si vols, no pares d'aprendre: explorant amb els teus alumnes nous camps de coneixement, però també descobrint la gran varietat de personetes que et vas trobant. El treball d'educar és inquietant, però també molt gratificant, ja que et dona la possibilitat d'influir en algun sentit als homes i dones del futur."

Escola

Torre Llauder

UNA ESCOLA AMB HISTÒRIA

Pels volts dels segles XV-XVI va ser edificada al nostre barri, el Pla d'en Boet, l'enyorada Torre Llauder.

En un primer moment va ser construïda com a talaia, per a observar i vigilar en un possible atac. Però l'any 1777 hi va ser adossada la casa pairal de la família Llauder, una de les famílies més importants i poderoses de la

ciutat de Mataró i el terme d'Argentona, en aquella època.

L'any 1970, i amb motiu de l'inici de les obres d'explanació del barri, l'Ajuntament de Mataró va enderrocar la Torre Llauder, registrada a l'inventari de protecció del Patrimoni Cultural Europeu.

Amb l'enderroc de la Torre Llauder, Mataró perdia un dels edificis de major valor arquitectònic i arqueològic que configuren el patrimoni històric de la ciutat.

Actualment, les restes de la vil·la romana de Torre Llauder es conserven al Clos Arqueològic de Mataró i als nostres cors.

25 ANYS CONSTRUÏNT LA TORRE

Vuit anys després de la desaparició de la casa pairal i la Torre Llauder, al setembre de 1978, divuit mestres interins/es

plens d'il·lusió, empena i coneixements per compartir, van inaugurar les instal·lacions de la nostra escola: l'EP TORRE LLAUDER.

ELS ALUMNES VENIEN DE LOCALS PROVISIONALS I D'UNA ESCOLA SUPRIMIDA, L'ESCOLA SAN CUCUFATE

Els alumnes que van poder gaudir de l'olor de nou dels pupitres, d'aquelles parets

acabades de pintar, de les pissarres verdes i lluent... venien de locals provisionals i d'una escola suprimida, l'escola San Cucufate.

Durant aquest vint-i-cinc anys, la torre que fa temps desaparegué del mateix terreny on avui s'alça la nostra escola, ha anat ressorgint amb els "maons" que cada mestre/a, cada alumne/a i cada pare/mare hi ha anat aportant.

Gràcies a ells/es l'escola Torre Llauder gaudeix d'un projecte educatiu consolidat, és un centre obert, democràtic, participatiu i potenciador d'actituds i valors.

LA TORRE NO DEIXA DE CRÉIXER

I la Torre no deixa de créixer...

Actualment, comptem amb una ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES dels nostres alumnes que treballa, activament, per

oferir un ampli ventall d'activitats extraescolars; que participa en les activitats complementàries que es realitzen al nostre centre; que formen part de la colla gegantera de Mataró, que viuen i col·laboren en les activitats que es celebren a la ciutat i, que en definitiva, formen part de la torre.

Els nostres alumnes aprenen a partir de metodologies actives, treballs per projectes, relacionant el que aprenen amb el món que ens envolta... De tal manera que ells mateixos es converteixen en els veritables protagonistes del seu propi aprenentatge.

Els mestres fem propostes de treball, ajudem a trobar solucions, orientem en la realització d'activitats d'ensenyament-aprenentatge, adequem les actuacions i estratègies a seguir depenent de les necessitats de cada alumne... tot amb un clar objectiu, que els aprenentatges siguin funcionals i significatius i permetin la formació integral dels nostres alumnes.

I les nostres instal·lacions, cada cop són més adequades i competitives.

Els nostres patis i pistes d'esport són dels més grans i equipats de la zona; els vestidors, recentment inaugurats, compten amb amplis espais, dutxes d'aigua calenta...; gaudim d'una equipada aula d'informàtica que ens permet treballar de la mà amb les noves tecnologies i apropar-les als nostres alumnes...

I és que, amb l'esforç i la dedicació de tota la Comunitat Educativa, hem anat reforçant l'estructura d'una torre que s'enlaira com un dia ho féu la de l'antiga casa pairal. Avui, que celebrem els 25 anys del seu naixement, podem estar ben contents de com ha anat evolucionant la nostra escola i podem mirar amb esperança i il·lusió cap al futur.

1987 Creació de l'hort escolar.

1997 Obres per arreglar el pati de l'escola.

El record que més viu conservo d'aquests anys d'infantesa són unes colònies a l' Estartit, (de les primeres que es van fer a l'escola), perquè em va impactar el viatge en un vaixell que tenia el fons de vidre i podíem observar el fons marí com si fóssim submarinistes.

També em recordo de les "malifetes" que se'ns acudien a la nit mentre la senyoreta dormia....

R.P.G. EXALUMNA

Jo, que vaig ser una de les primeres alumnes de l'escola, recordo que em va cridar molt l'atenció la primera vegada que vam fer anglès. La "profe" era molt moderna i cada dia venia amb un model de roba diferent i portava un barret de conjunt que li donava un aire "molt anglès"

Una altra curiositat era que ens posava música i molt sovint era la cançó del Lute en anglès; que llavors estava molt de moda. A moltes nenes ens agradava imitar-la i cantàvem al pati aquesta cançó.

R.O.M. EXALUMNA

FETS QUE MARQUEN ELS 25 ANYS CONSTRUINT LA TORRE

1978-79 Inauguració de l'escola. Entren 14 interins/es com a mestres i els alumnes vénen de locals provisionals i d'una escola suprimida: Escola San Cucufate.

1981 Els pares i mares de l'escola s'associen: Apareix l'AMPA.

1987 Creació de l'hort escolar.

1989 Incorporació d'alumnes de P3 al centre.

1990 Canvi de conserge

1992 Primera edició de la "Torre paper". La revista de l'escola.

1994 Fusió amb l'escola pública Pla d'en Boet.

1995 Creació del nostre menjador escolar.

1996 Remodelació del pati i adaptació de la porta principal. Construcció de la rampa.

1996 Introducció de les noves tecnologies al centre.

1997 Obres per arreglar el pati de l'escola. Separació del pati infantil i primària.

1997 Creació d'en Llauderet Gratacels (el nostre gegant) i la colla gegantera.

2000 Creació de la colla flabiolaire.

2001 Inauguració dels vestidors nous compartits amb el camp de futbol del Pla d'en Boet.

És difícil de resumir tota una infància en unes quantes línies, he estat fent ballar el cap durant dies i l'únic que he aconseguit és recopilar un munt de records més que no puc plasmar aquí. Podria explicar anècdotes de gairebé tots els que han format part del meu passat (i alguns del meu present), però no sóc capaç de posar en ordre de prioritat tots aquests moments. Puc dir per exemple que encara recordo aquell color oliva tan lleig de les parets fa anys, el pendent ple d'esquerdes del pati (que quan el van arreglar ens van treure una perillosa diversió), de dir senyu, o les llàgrimes i cares llargues just abans de fer la gran passa de traslladar-nos a l'institut... El que més trobo a faltar és la gent, mai més he trobat un ambient com aquell. Companys, profes, pares i avis, Juan, senyores de la neteja... Un petonàs i felicitats pel 25è aniversari.

LEILA MARTÍNEZ SAAVEDRA (Torre Llauder 1987-1997)

Escola d'adults

Els Tarongers

EL NAIXEMENT DE L'ESCOLA

El naixement de l'escola d'adults Els Tarongers, en plena transició cap a la democràcia, té els seus fonaments en la demanda popular de més educació i igualtat d'oportunitats, negades en el passat a una gran quantitat de ciutadans i ciutadanes del nostre país.

La nostra presència s'ha anat afermant al llarg d'aquests 25 anys amb la col·laboració de tots aquells que hem cregut en una sèrie de valors educatius per als quals no hi ha edat. L'escola s'ha anat enriquint amb l'aportació de tots els qui s'hi han adreçat cercant formació bàsica, formació en noves tecnologies, recursos per a millorar professionalment, educació per al lleure o un entorn de relació amb altres companys i companyes amb les mateixes inquietuds i necessitats.

Al llarg d'aquests 25 anys, hem viscut canvis de tota mena. Aquests canvis s'han traduït en noves demandes i nous reptes, que hem anat intentant incorporar a la nostra tasca educativa, buscant respostes útils i coherents amb la nostra visió de l'educació de les persones adultes.

Actualment, l'oferta educativa de l'escola recull cursos de llengua i alfabetització per a persones immigrades, alfabetització, perfeccionament de la lectura i l'escriptura,

certificat de formació instrumental, graduat en educació secundària, cursos de català, d'anglès i d'informàtica.

Avui dia, i d'acord amb els reptes que planteja l'anomenada societat del coneixement, la formació d'adults ja no s'entén com un fet compensatori de mancances anteriors, sinó com un fet necessari i permanent al llarg de tota la vida. Però... encara estem molt lluny d'aconseguir que això sigui una realitat a l'abast de tothom. La manca d'espais, de recursos materials i humans, la dificultat de compatibilitzar els horaris laborals i familiars amb la formació, l'atenció als nouvinguts amb tota la seva diversitat, etc. són problemes que són damunt la taula, i que de moment no semblen tenir respostes adients.

LES ESCOLES D'ADULTS REPRESENTEM UN ESPAI DE FORMACIÓ, D'INTERCANVI CULTURAL I DE CONVIVÈNCIA

Les escoles d'adults representem en els barris de la nostra ciutat un espai de formació, d'animació, d'intercanvi

cultural i de convivència entre persones d'edats, interessos, orígens i cultures diferents. Considerem que és imprescindible preservar i fer créixer aquest espai si volem fomentar el coneixement i el respecte entre tots els ciutadans i ciutadanes. Caldria mantenir aquests valors i actituds tan necessaris en aquests temps en què, a vegades, se senten bufar vents d'intolerància i desmemòria.

25 MOMENTS DE L'ESCOLA D'ADULTS ELS TARONGERS

1. La idea d'una escola d'adults al barri sorgeix l'abril de 1978, d'un grup de veïns reunits entorn l'Associació de Veïns.
2. Els veïns de Cerdanyola participen, conjuntament amb pares i mestres, amb la campanya per l'escolarització de tots els nens i nenes en edat escolar. Un cop aconseguit, cal també pensar en l'escolarització dels adults.
3. L'octubre de 1978 comença a funcionar l'escola amb tres mestres nomenades pel Ministerio de Educació. Aquell curs funciona amb més de cent alumnes en uns baixos del carrer Marathón.
4. El setembre de 1983 comença la incorporació de mestres municipals que es mantindrà fins a setembre de 2001.
5. El setembre de 1984 s'inicia l'oferta de cursos noreglats amb la col·laboració de l'Ajuntament. Es fa una oferta coordinada de les escoles d'adults dels diferents barris de la ciutat.
6. El setembre de 1985 s'inaugura l'edifici del carrer Mare de Déu de la Cisa. L'escola passa a dir-se Els Tarongers. També es comencen a utilitzar els locals del carrer Tarragona, per cobrir l'àrea de Cerdanyola-Nord-La Llàntia.
7. El 1987 es publica per primera vegada la revista de l'escola.
8. El maig de 1988 surt publicada al DOGC la creació de l'escola com a Centre de Formació d'Adults.
9. L'estiu de 1988 les competències de Formació d'Adults passen al Departament de Benestar Social.
10. El curs 1987-88 es fa el primer curs específic per a immigrants estrangers.
11. El 1989 comença a funcionar l'aula d'informàtica, es comencen a oferir cursos específics.

Sábado, 26 de septiembre de 1981

CRÓNICA DE MATARO

CLASES DE ADULTOS

Pronto empezarán las clases para aprender a leer y escribir para adultos en todos los barrios de la ciudad.

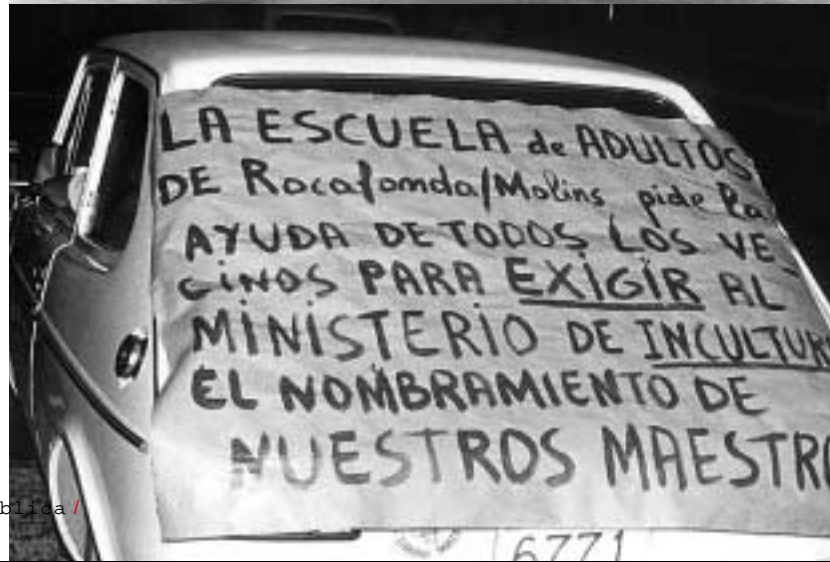
Si queréis más información dirigiros a las ESCUELAS DE ADULTOS de Cirera, La Llàntia, Pla d'en Boet, Molins, Rocafonda, Cerdanyo-

Car

El Pri

Se, Directo
Aprovecho
mar su escri
Pero para
como la His
Palomar acia
Cordado nos
Hemos in
Principe o R
Si el Papa
cipe el Rey,
como tal.
Si las van
y adolaban
cota.
Pero no a
tudes d'com
Al César
Por con
tubios en d
otras Estad

El setembre de 1985 s'inaugura l'edifici del carrer Mare de Déu de la Cisa

Vengo a la escuela de adultos sobretodo por el gusto de aprender: ahora informática, después inglés o lo que haga falta, siempre que tenga tiempo. La escuela de adultos es de las mejores cosas que nos pueden pasar a los adultos con ganas de aprender. LUIS, 42 anys.

Vengo por ganas de superarme.
La escuela me da seguridad en mí mismo, amistad y me mantiene activo.
DIEGO, 56 anys.

Desde que vengo a la escuela tengo la mente más abierta a otras cosas. TRINI, 53 anys.

Me gusta aprender para cuando tenga que rellenar algún papel poderlo hacer yo sola. MARUJA, 67 anys.

Vinc per iniciar-me a la informàtica.
M'agrada molt la manera d'impartir les classes, ja que hi ha gent de diversos nivells i procedències però malgrat això s'arriba a tothom. OLGA, 36 anys.

La escuela es para mí lo que no pude hacer en mi niñez. GREGORIA, 55 anys.

Estudio el GES per superació personal. No ho necessito per la feina ni per res, simplement ho faig per superar-me personalment. ALBERT, 25 anys.

12. L'any 1989 es celebra la primera jornada esportiva juntament amb l'escola d'adults de Can Noè.

13. L'abril de 1989 es fan els primers Jocs Florals per Sant Jordi.

14. El curs 1990-91 es fa la primera Setmana Cultural.

15. El juny de 1992 s'organitza el primer sopar de final de curs al pati.

16. El 1993 el grup de teatre de l'escola representa "Las bicicletas" a la Parròquia M. Auxiliadora.

17. El 1993 a més a més dels espais del carrer Tarragona, es comencen a utilitzar els espais del Centre Cívic del barri.

18. El 1994 neix l'Associació Cultural Els Tarongers, de curta vida.

19. El curs 94-95 es fan les primeres eleccions al Consell de Centre.

20. Al 1998 es publica el llibre Recull d'Escrits amb la col·laboració de l'Ajuntament de Mataró.

21. El setembre de 1999 comença a impartir-se el GES (Graduat en Educació Secundària) de manera experimental.

22. El curs 1999-00 es penja a la Xarxa la pàgina WEB de l'escola.

23. El setembre de 2001 l'Ajuntament retira els mestres municipals a causa de la creació de l'Escola Municipal al barri de Rocafonda, així com tots els cursos dependents de l'Ajuntament. L'escola per primera vegada perd part del seu professorat, ja que el Departament de Benestar Social només supleix parcialment el que l'Ajuntament retira.

24. Durant el curs 2001-02 queden quasi tres-cents immigrants en llista d'espera al llarg del curs, sense poder ser atesos. Ja fa anys que aquesta història es repeteix i seguim igual.

25. El juny de 2002 es constitueix l'Associació d'Amics i Alumnes del CFA Els Tarongers.

Las vecinas, cuando me ven con el bolso, dicen: "mira la Maruja, ya se va al colegio". Tienen ganas de hacer como yo. MARUJA, 67 anys.

Nunca es tarde, siempre hay una primera vez para hacer las cosas. JOSÉ, 51 anys.

Quando sepa, lo primero que haré será escribir a mi hermano una carta que diga: "esta carta la he escrito yo".

JUANA, 57 anys.

La escuela es como una terapia que te despierta la mente. Gracia, 49 anys.

Para mí la escuela es muy importante, en mi trabajo me sentía incómoda y ahora estoy contenta. ÁNGELES, 62 anys.

Tengo siete hijos y el más pequeño me ha animado a venir. Estoy contenta porque me defiende de otra manera. SALETA, 75 anys.

Vengo para aprender y convivir con la gente del país. Estoy contento de tener esta oportunidad y espero aprovecharla. SENI, 42 anys.

Yo vengo a la escuela para aprender el idioma del país. MOKHTAR, 29 anys.

Cronologia de l'educació a Catalunya.

1977

15 DE JUNY / Primeres eleccions democràtiques a l'Estat espanyol. Guanya la UCD (Unió de Centre Democràtic).

1978

24 DE MAIG / La Generalitat provisional crea el Servei d'Ensenyament del Català. **23 DE JUNY** / Reial decret 2092/1978 que regula la incorporació de la llengua catalana al sistema educatiu de Catalunya.

7 DE DESEMBRE / S'aprova en referèndum la nova Constitució espanyola. El seu article 25 regula els drets i el funcionament de l'educació.

1979

3 DE GENER / Acord entre el Govern de la UCD i la Santa Seu sobre ensenyament i assumptes culturals per adequar el Concordat de 1953 a la nova situació política. **ABRIL** / Primeres eleccions municipals.

25 D'OCTUBRE / El poble català aprova en referèndum l'Estatut d'autonomia. Es constitueix el Moviment de Mestres per a una Escola de Catalunya.

1980

20 DE MARÇ / Primeres eleccions al Parlament de Catalunya; les guanya Convergència Democràtica de Catalunya. **19 DE JUNY** / Llei orgànica de l'Estatut de Centres Escolars (LOECE). **3 D'OCTUBRE** / Reial decret 2809/1980, BOE de 31 de desembre, on consten els traspassos d'ensenyament a la Generalitat de Catalunya.

1982

5 D'AGOST / Decret 270/1982, DOGC 11 d'agost, sobre la normalització de l'ús de les dues llengües oficials al sistema educatiu de Catalunya.

30 D'AGOST / La Generalitat crea el Servei de Formació Permanent d'Adults. **28 DE DESEMBRE** / El PSOE guanya les eleccions generals i es manté al poder fins al 1996.

1983

6 D'ABRIL / El Parlament de Catalunya aprova la Llei de normalització lingüística a Catalunya.

29 DE JUNY / El Parlament aprova la Llei 14/1983, DOGC 21 de desembre, reguladora del procés d'integració a la xarxa de centres docents públics de diverses escoles privades.

25 D'AGOST / Llei orgànica 11/1983. S'aprova la LRU (Llei de reforma de la universitat), que regula l'autonomia i la democratització de la universitat.

1984

17 D'ABRIL / Decret 117/1984, DOGC 21 de desembre, d'integració de l'educació especial en el sistema ordinari. **26 DE SETEMBRE** / Ordre per la qual es crea la Comissió d'Informàtica del Departament d'Ensenyament.

1985

Llei orgànica del dret a l'educació (LODE) (3 de juliol, BOE 4 de juliol). **10 DE DESEMBRE** / Llei 25/1985, DOGC 18 de desembre, per la qual es crea el Consell Escolar de Catalunya.

1986

1 DE GENER / L'Estat espanyol ingressa a la Unió Europea. **1 DE MARÇ** / Creació de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya.

1987

26 DE JULIOL / La Generalitat convoca les primeres eleccions sindicals a l'ensenyament públic.

1988

27 DE JULIOL / Decret 195/1988, de constitució de les ZER (Zones d'educació rural).

1989

20 DE NOVEMBRE / Les Nacions Unides adopten la Convenció sobre els Drets dels Infants.

1990

3 D'OCTUBRE / 24/72. Llei orgànica 1/1990. S'aprova la LOGSE (Llei Orgànica general del sistema educatiu).

1992

9 DE MARÇ / Decret 75/1992, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòries a Catalunya.

30 D'OCTUBRE / La Federació de Moviments de Renovació Pedagògica i l'Associació de Mestres Rosa Sensat presenten el document Cent mesures per a millorar l'Escola Pública.

1995

Mapa escolar. Llei orgànica de la participació, avaluació i govern (LOPEG, 9/1995 20 de novembre).

1996

13 DE MARÇ / El Departament d'Ensenyament signa, amb MUCE i altres institucions de pares i sindicats, el desenvolupament de la reforma i la implantació de l'ESO, que comença el curs 1996-1997.

3 DE JUNY / El Partit Popular guanya les eleccions generals.

1998

La majoria d'escoles d'EGB es converteixen en CEIP (centres d'educació infantil i primària).

2000

NOVEMBRE / S'inicia la Conferència Nacional d'Educació, que durarà fins al juny del 2002.

2001

24 DE DESEMBRE / Llei 6/2001, BOE 24 de desembre. S'aprova la LOU (Llei d'ordenació universitària).

2002

GENER / El Govern espanyol presenta el Document de Bases per a una llei de qualitat.

Extret de l'article de: JORDI MONÉS.
Cronologia de l'educació a Catalunya (1977-(2002)
25 anys de Guix. Sociologia de l'Educació/General.
Guix Núm. 286-7. juliol-agost 2002, Barcelona Grao)